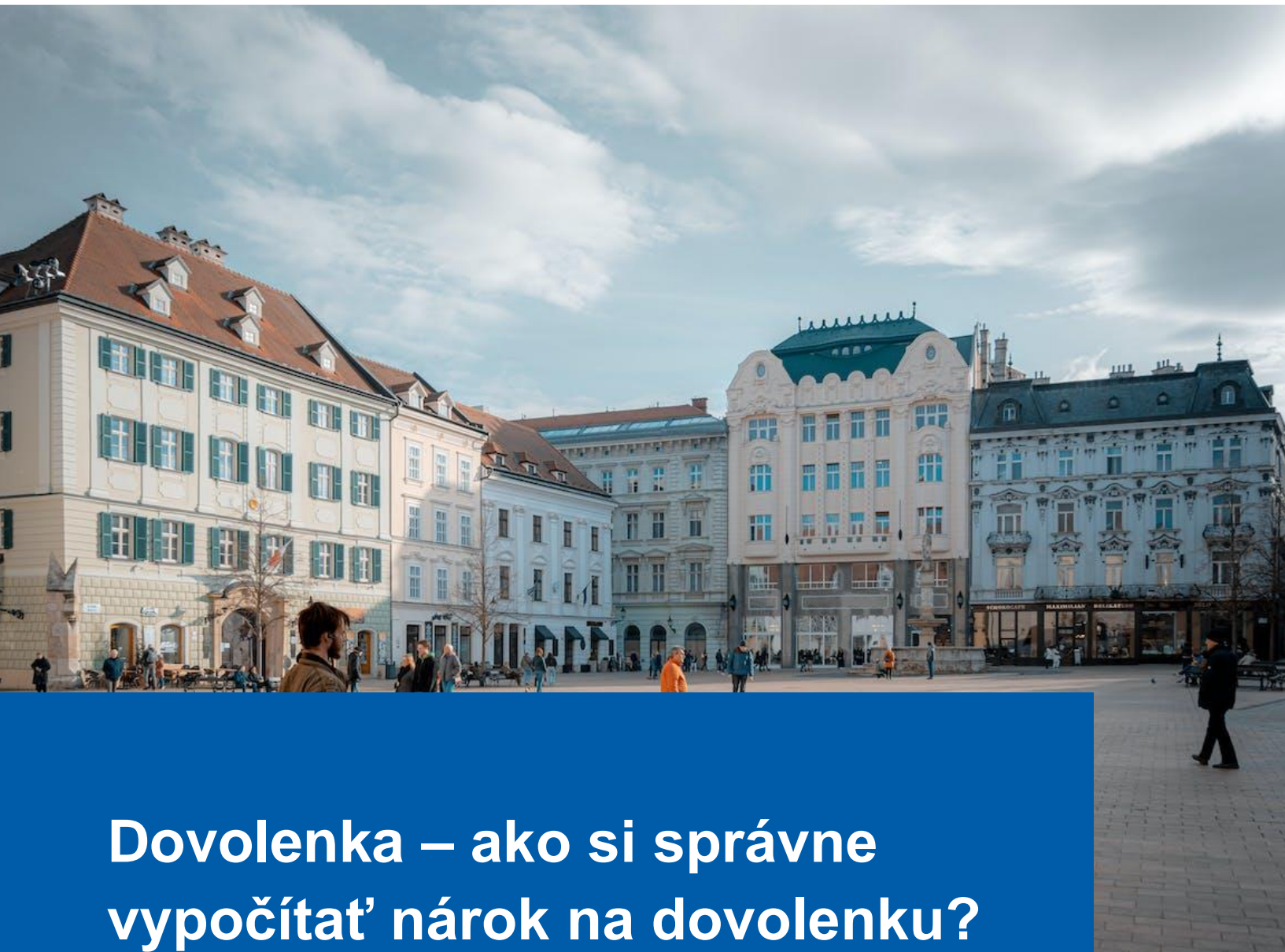

accace

News Flash

December, 2023

**Dovolenka – ako si správne
vypočítať nárok na dovolenku?**

Dovolenka – ako si správne vypočítať nárok na dovolenku?

Chcete vedieť, ako si vypočítať nárok na dovolenku, koľko dovolenky vám ešte ostáva či kedy môžete o časť dovolenky prísť? Neočakávaná práceneschopnosť, OČR či rodičovská dovolenka počas roka vedú poriadne ubrať z vášho nároku na dovolenku. Za určitých podmienok má dokonca zamestnávateľ nárok skrátiť vašu dovolenku. O aké konkrétne podmienky sa jedná a príklady výpočtu dovolenky v osobitných situáciách nájdete v našom článku.

Nárok na dovolenku upravujú paragrafy **§100 – 117 Zákonníka práce**. Ten rozlišuje tri druhy dovolenky:

- a) **dovolenku za kalendárny rok** (ak zamestnanec odpracoval* aspoň 60 dní v kalendárnom roku),
- b) **dovolenku za odpracované dni*** (ak zamestnanec neodpracoval aspoň 60 dní v kalendárnom roku),
- c) **dotatkovú dovolenku** (priznáva sa zamestnancom vykonávajúcim obzvlášť ťažkú prácu, pre viac detailov vid' [Zákonník práce](#)).

**odpracované dni = odpracované dni plus dni, kedy ste nepracovali, pretože na váš pracovný deň pripadol sviatok.*

Ako zistíte, či máte nárok na dovolenku v danom roku?

Aký máte nárok na dovolenku v tom ktorom kalendárnom roku zistíte tak, že si prvom rade odpoviete, či ste **odpracovali aspoň 60 dní v konkrétnom kalendárnom roku**. Nezáleží pritom či váš pracovný pomer začal už v roku 2018 alebo v posledný decembrový deň predchádzajúceho roka. Do nového kalendárneho roka sme si k 1. januáru vždy všetci rovní.

Pravidlo 60 dní

Odpracovať aspoň 60 dní znamená, že ste neboli na PN, OČR, RD (rodičovskej dovolenke) alebo ste nemali absenciu, prípadne neplatené voľno. To, že ste nepracovali preto, lebo ste čerpali dovolenku, navštívili lekára alebo na váš pracovný deň pripadol sviatok nevedí, tento deň sa pre tento účel považuje ako odpracovaný.

Ak by sme si tých 60 dní mali vyčíslíť ako dátum, v roku 2024 je to **22. marec**. (Tento dátum je míľnik aj pre tých, ktorí pracujú od začiatku roka v napríklad len 2 dni v týždni, pretože pre tento účel sa posudzujú tak, akoby tých 5 dní v týždni pracovali).

Ak ste tých 60 dní odpracovali, tak máte nárok na **4 alebo 5 týždňov dovolenky**. Základná výmera dovolenky je 4 týždne a tí, ktorí v danom roku dovŕšia 33 rokov alebo tí, ktorí sa trvale starajú o dieťa, majú nárok na 5 týždňov dovolenky. ^{1) 2) 3)}

Vysvetlivky:

¹⁾ Ak sa zamestnanec začal alebo prestal starať o dieťa v priebehu kalendárneho roka, tak nárok na 5 týždňov má v pomernom rozsahu určenom ako podiel počtu dní trvalej starostlivosti o dieťa v príslušnom kalendárnom roku a počtu dní kalendárneho roka.

²⁾ Tento nárok vám patrí, ak váš pracovný pomer trvá počas celého roka, a ak pracujete 5 dní v týždni, máte teda nárok na dovolenku $4 \times 5 = 20$ dní alebo $5 \times 5 = 25$ dní.

³⁾ Zamestnávateľ môže poskytnúť dovolenku aj nad rámec Zákonníka práce v ľubovoľnom počte dní, a pri tomto druhu dovolenky môže ľubovoľne upraviť pravidlá nároku, čerpania, prípadne prenášania do ďalších rokov a podobne.

Tí, ktorí nepracujú 5 dní v týždni majú rovnako nárok na 4 alebo 5 týždňov podľa vyššie spomenutej podmienky, ale to, koľko je to dní záleží od toho, **koľko pracovných zmien pracujete v týždni v priemere.**

Ako si vypočítate nárok na dovolenku ak pracujete tzv. „dlhý-krátky“ týždeň?

Ak niekto pracuje ľubovoľné 3 dni v týždni, jeho celoročný nárok na dovolenku je $4 \times 3 = 12$ dní alebo $5 \times 3 = 15$ dní.

Ak niekto pracuje takzvane „dlhý-krátky“ týždeň od pondelka do nedele, počas dvoch týždňov má naplánovaných $5+2=7$ zmien, to znamená, že v 1. týždni odpracuje $7/2 = 3,5$ zmeny a celoročný nárok na dovolenku je $4 \times 3,5 = 14$ dní alebo $5 \times 3,5 = 17,5$ dňa dovolenky.

Na základe týchto príkladov je možné si vypočítať celoročný nárok na dovolenku pre akýkoľvek typ pracovného úväzku.

	4 týždne / rok = dní	5 týždňov / rok = dní
Priemerný počet zmien v týždni = 5	20	25
Priemerný počet zmien v týždni = 4	16	20
Priemerný počet zmien v týždni = 3	12	15
Priemerný počet zmien v týždni = 2	8	10
Priemerný počet zmien v týždni = 1	4	5

Ako si vypočítate nárok na dovolenku ak pracovný pomer začal alebo skončil v priebehu roka

Ak by sa váš **pracovný pomer začal alebo končil v priebehu roka** (ale spĺňate podmienku 60 odpracovaných dní), tak máte nárok na **1/12 vášho základného nároku za každý celý** (od prvého do posledného v mesiaci) **odpracovaný mesiac.** Pre tých, ktorí pracujú štandardne 5 dni v týždni je to napríklad:

- Ak váš pracovný pomer trval **od 1.1.2024 do 31.8.2024**, tak máte nárok na **8/12** t.j. 13,5 dňa alebo 16,5 dňa dovolenky.
- Ak váš pracovný pomer trval **od 1.1.2024 do 30.8.2024**, tak máte nárok na **7/12** t.j. 11,5 dňa alebo 14,5 dňa dovolenky.
- Ak ste tých aspoň **60 dní neodpracovali**, tak máte nárok na **1/12 za každých 21 odpracovaných dní** (opäť platí, ak nepracujete 5 dní v týždni ale menej, tak pre účely zistenia 21 dní sa posudzujete akoby ste 5 dní v týždni pracovali).
- Ak váš pracovný pomer trval **od 1.1.2024 do 10.3.2024**, tak máte nárok na **2/12** t.j. 3,5 dňa alebo 4 dni dovolenky, **pretože ste od 1.1.2024 odpracovali len 50 dní.**

Právo zamestnávateľa na krátenie dovolenky zamestnanca

Môže nastať situácia, že ste 60 dní odpracovali a váš pracovný pomer trval celý rok, no z dôvodu napríklad neplateného voľna, rodičovskej dovolenky, PN alebo OČR (*kompletný zoznam vid' §109 Zákonníka práce*) určitú časť roka neodpracujete. Pokiaľ táto neodpracovaná časť roka (kratšie úseky sa spočítavajú) **trvá aspoň 100 dní, zamestnávateľ má právo dovolenku krátiť** a to o 1/12 z celoročného nároku za prvých 100 neodpracovaných dní a o ďalšiu 1/12 za každých ďalších 21 neodpracovaných dní.

Príklad výpočtu dovolenky v prípade dlhodobej práceneschopnosti

Pracujete od **1.1.2024**, ale **20.5.2024** začne vaša **práceneschopnosť**, pretože ste si zlomili nohu. Táto **PN skončí až 23.12.2024**. Je zrejmé, že **60 dní ste odpracovali** a potrebujete vedieť, koľko dní ste neodpracovali v uvedenom období – je to 156 dní.

To znamená, že váš celoročný nárok na dovolenku môže byť krátený za prvých 100 dní o 1/12 a vo zvyšných 56 dňoch je 21 dní dvakrát, čo je 3/12. V prepočte na dni je to $20/12 \times 3 = 5$ dní alebo $25/12 \times 3 = 6,5$ dňa.⁴⁾

⁴⁾ v prípade PN vzniknutej dôsledkom pracovného úrazu sa nárok na dovolenku nekráti.

Častým momentom kedy prichádza ku kráteniu dovolenky je **rodičovská dovolenka**. Obdobie materskej dovolenky **sa považuje za odpracovanú dobu** a do neodpracovanej doby sa počíta iba obdobie rodičovskej dovolenky a pri výpočte krátenia sa postupuje rovnako.

Krátiť dovolenku zamestnávateľ môže aj za neospravedlnenú absenciu a to až do 2 dní, za každý 1 deň neospravedlnenej absencie. Viacero absencií, ktoré trvajú len časti dňa je možné na účely krátenia dovolenky sčítať.

Krátiť je možné len vzniknutý nárok na dovolenku aktuálneho roka. Ako je spomenuté vyššie, neodpracované doby sa spočítavajú, preto vyhodnotiť krátenie je možné až po skončení roka a uvedený nárok na dovolenku vo výplatnej páske je prognóza, za predpokladu riadneho odpracovania celého roka.

Upozornenie

Berte prosím na vedomie, že tento newsletter obsahuje všeobecné informácie a usmernenia týkajúce sa danej problematiky a teda nepredstavuje odborné poradenstvo poskytnuté v konkrétnej situácii. Informácie uvedené v newsletteri môžu byť po jeho zverejnení predmetom ďalšieho vývoja a zmien. Spoločnosť Accace nepreberá zodpovednosť a neručí za prípadné riziká a škody spôsobené konaním na základe informácií uvedených v newsletteri

Prihláste sa na odber noviniek!

Odoberať novinky!

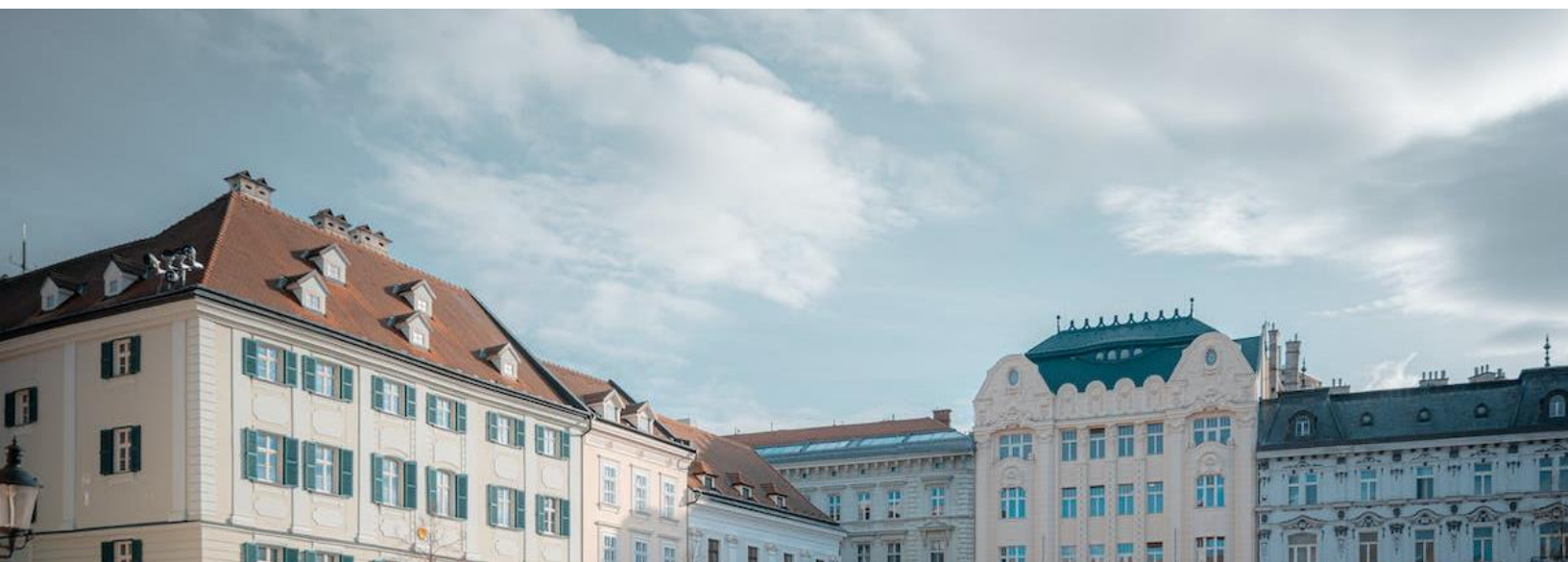
Kontakt

Zuzana Krajčová

Payroll Manager

E-Mail: Zuzana.Krajcova@accace.com

Tel: +421 232 553 000

O Accace Slovensko

V Accace Slovensko združujeme viac ako 120 odborníkov, ktorých spája spoločné nadšenie pre pokrok, nové technológie a osobný prístup. Z poskytovateľa tradičných služieb sme sa rokmi skúseností posunuli na strategického partnera v poradenstve a outsourcingu – prepájame vaše potreby s našimi riešeniami. Vďaka širokej škále komplexných služieb z oblasti účtovníctva, daní, miezd, HR či práva, nám dôverujú startupy, malé a stredné firmy a globálne korporácie. Sme aktívnymi partnermi startup a fintech komunit. Právne služby poskytuje naša advokátska kancelária Accace Legal. V rámci skupiny Accace združujeme viac ako 800 odborníkov a poskytujeme služby pre viac ako 2 000 klientov. Nájdete nás v Bratislave, Košiciach a Trenčíne.

O Accace Circle

Celosvetovo pôsobí Accace pod značkou Accace Circle. Ide o biznis komunitu partnerov – profesionálnych poradcov a poskytovateľov BPO služieb s odborným prístupom a medzinárodnými skúsenosťami. S globálnym zastúpením vo viac ako 50 krajinách a tímom s takmer 2 500 odborníkmi, Accace Circle poskytuje služby viac ako 15 000 klientom, najmä stredným a veľkým medzinárodným spoločnostiam zo zoznamu Fortune 500. Celosvetovo Accace Circle spracováva okolo 200 000 výplatných pásov mesačne.

Viac na www.accace.sk a www.circle.accace.com

